

KUNGÄLVS
KOMMUN

KR2022/0010 - 1

Revisorerne

2022-03-25

Till
Kommunfullmäktige
Kungälv kommun
Org nr. 212000-1371

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer i kommunens aktiebolag och valda revisorer i stiftelsen.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerne ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. I bifogad redogörelse redogörs för årets granskningsinsatser i kommunen. Granskning utförd av lekmannarevisorer och utsedda revisorer i stiftelsen rapporteras separat.

Kommunrevisionen konstaterar att 2021 fortsatt skapade omfattande utmaningar för kommunen mot bakgrund av Covid-19. Kommunsektorn har aldrig tidigare ställts inför situationen att hantera en global pandemi och en händelse som varit så utsträckt i tid. Vi har under året på en övergripande nivå följt hur pandemin påverkat verksamheten i kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunrevisionen avser att fortsatt följa hur kommunstyrelse, nämnder och beredningar arbetar med att hantera konsekvenserna av Covid-19.

Ur granskningsredogörelsen vill vi särskilt lyfta den utökade grundläggande granskning av ärendeberedning i tre beslut. Beslutsunderlagen för hyresavtalen bedöms sakna väsentliga jämförande analyser av möjliga alternativ och har inte i tillräcklig omfattning beskrivit ekonomiska effekter av avtalen under hela avtalstiden respektive beräknade nyttjandetiden.

Vi bedömer det som en allvarlig brist att granskningen visade att kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig kvalitet i beredningsunderlagen inför beslut i kommunfullmäktige.

Vi bedömer sammantaget i övrigt att styrelse, nämnder och beredningar i Kungälv kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kommunen redovisar 637,4 mnkr avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 som avsättning i balansräkningen. Enligt lag om kommunal om bokföring och redovisning kap 6 § 4 ska inte förpliktelser att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 tas upp som skuld eller avsättning. Kommunens redovisning innebär att redovisat eget kapital är 637,4 mnkr lägre och årets redovisade resultat är 23,6 mnkr högre än om den kommunala redovisningslagen hade följts.

Vi bedömer, förutom redovisningen av pensionsförmåner, att räkenskaperna i övrigt i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Vi återoppar bifogad redogörelse.

Björn Brogren och Lena Schandorff har p.g.a. jäv inte deltagit i granskningen av beredningen för bildning och lärande.

Björn Brogren har p.g.a jäv inte deltagit i granskning av beredning för trygghet och stöd.

Kungälv den 25 mars 2022

Göran Johansson

Ordförande

Björn Brogren

Vice ordförande

Christina Carlsson

Anita Dentén

Solveig Lundgren

Lena Schandorff

Bilaga:

Till revisionsberättelsen hör bilagan "Redogörelse för revision år 2021"

2022-03-25

Till
Kommunfullmäktige
Kungälv kommun
Org nr. 212000-1371

Bilaga till revisionsberättelse - Redogörelse för revision år 2021

Utökad grundläggande granskning av ärendeberedning i tre beslut

Granskningen visade att kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig kvalitet i beredningsunderlagen inför beslut i kommunfullmäktige.

Bedömningen grundar sig i beslutsunderlag för avtal angående hyra av tre förskolor och en idrottshall. Beslutsunderlagen bedöms sakna väsentliga jämförande analyser av möjliga alternativ och har inte i tillräcklig omfattning beskrivit ekonomiska effekter under hela avtalstiden eller beräknade nyttjandetiden. Det finns ingen analys, som visar på beräknade skillnader mellan att bygga i egen regi eller att hyra. Objektshyra som anges i beredningsunderlagen är en rikthyra och är inte givet den slutliga hyran för respektive objekt.

Kommunstyrelsens beslutsunderlag, som avser hyresavtal, saknar även beskrivning av om hyresavtalen i redovisningen / årsredovisningen kommer att klassificeras som operationella eller finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal får en väsentlig effekt på kommunens redovisade finansiella ställning och kommunens finansiella nyckeltal. I granskningen konstaterades även att hyresavtalen inte på ett tydligt sätt knutit an till kommunens lokalförsörjningsplan.

För beslutsunderlaget avseende avtalet om markbyten med kommunens helägda dotterbolag Bohusläns Kommunala Exploaterings AB konstateras att analyser av effekter på redovisning och beskattning inte har inkluderats i det underlag som lämnats till kommunfullmäktige för beslut.

Fem rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

- Säkerställ att beslut om nya verksamhetslokaler alltid tar utgångspunkt i kommunens lokalförsörjningsplan.
- Säkerställ att relevanta och aktuella underlag för jämförelse inför beredning och beslut om att själv äga eller hyra verksamhetslokaler, visar ekonomiska konsekvenser och åtaganden under hela avtalstiden respektive beräknade nyttjandetiden.
- Tillsä tillse att underlag inför beredning och beslut om hyresavtal som kan vara att likställa med finansiell leasing tydligt redogör för hur avtalet kommer att påverka redovisningen och av kommunfullmäktige fastställda finansiella nyckeltal.

- Hyresavtal som är att betrakta som finansiell leasing inkluderas i kommunens investeringsbudget, som om kommunen gjort investeringen i egen regi.
- Överväg att införa redovisnings- och skattemässiga konsekvenser i kommunens mall för tjänsteskrivelse.

Utökad grundläggande granskning av delegationsbeslut

Granskningen visade att kommunstyrelsen i stort har säkerställt en ändamålsenlig uppföljning och kontroll.

Bedömningen grundades på att kommunstyrelsen hade säkerställt en tillräcklig uppföljning och kontroll genom sin fördjupade uppföljning. Granskningen visade att kommunstyrelsen kunde stärka den löpande återrapporteringen genom att förtydliga vad de beslut som anmäls handlar om. I granskningen konstaterades att kommunstyrelsen hade antagit en delegeringsordning som angav hur delegationsbeslut skulle återrapporteras i enlighet med kommunallagens krav. Ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen hade tillgång till sammanställningar över alla delegationsbeslut. Sammanställningarna innehöll inte underlag till grund för beslut. Beslutsmeningar i sammanställningarna var inte alltid tydliga.

Två rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

- Säkerställa att sammanställningarna över beslut fattade på delegation är tillräckligt tydliga så att det är möjligt att förstå vad besluten handlar om.
- Säkerställa att särskild notering upprättas för beslut där det framgår beslutsfattare, beslutsdatum och hänvisning till punkt i delegationsordningen.

Granskning av inköp och upphandling - Utökning inom ramen för intern kontroll ekonomiprocesser 2021

Granskningen visade att kommunstyrelsen säkerställt att inköp skett i enlighet med tecknade avtal samt gällande lagar och regler för inköp och upphandling. Kommunstyrelsen hade även säkerställt avtalstrohet i enlighet med upprättade ramavtal samt en ändamålsenlig leverantörs- och avtalsuppföljning.

I granskningen framkom att kommunen utfört ett flertal kontroller i syfte att säkerställa god intern kontroll och avtalstrohet mot upphandlade leverantörer. Ekonomienheten har löpande under året utfört stickprov på inköp tillsammans med upphandlingsenheten. Vidare visade granskningen att det för helåret genomförts en kontroll av inköp per leverantör för att säkerställa att tröskelvärden för upphandling inte överstigs för områden där ramavtal saknas.

Inga rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen.

Grundläggande granskning 2021

Granskningen visade att kommunstyrelsen i huvudsak säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Vidare visade granskningen att kommunstyrelsen och myndighetsnämnderna i allt väsentligt följer kommunens anvisningar avseende uppföljning och rapportering. Det identifierades dock utvecklingsområden avseende kommunstyrelsens och sociala myndighetsnämndens arbete med att säkerställa en tillräcklig intern kontroll.

Vad gäller kommunfullmäktiges beredningar visade granskningen att beredningarna inte till fullo har utövat sitt uppdrag i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen, miljö- och byggnadsnämnden samt sociala myndighetsnämnden. Kommunstyrelsen rekommenderades säkerställa att styrelsen informerar sig om den intern kontrollen i de kommunala bolagen i enlighet med reglemente för intern kontroll. Kommunstyrelsen rekommenderades även utvärdera kommunens arbetssätt för intern kontroll i enlighet med reglemente för intern kontroll. Kommunstyrelsen rekommenderades säkerställa att styrelsens internkontrollplan är i enlighet med reglemente för intern kontroll. Slutligen rekommenderades kommunstyrelsen säkerställa att roll- och ansvarsfördelning avseende beredning av ärenden är känd och förankrad i beredningar och utskott.

Miljö- och byggnadsnämnden rekommenderades säkerställa att nämndens internkontrollplan är i enlighet med anvisningar för intern kontroll.

Sociala myndighetsnämnden rekommenderades säkerställa att nämndens interna kontrollplan antas senast i december i enlighet med riktlinjer för styrning och ledning. Sociala myndighetsnämnden rekommenderades även säkerställa att uppföljning av verksamheten görs löpande under året

Uppföljande granskning 2019

Den uppföljande granskningen omfattade den granskning avseende två investeringar som kommunrevisionen genomförde under 2019. Granskningen visade att kommunstyrelsen i stort har beaktat revisionsrapportens rekommendationer.

Granskningen visade att det genomförs kollegial granskning av avtalsutkast. Det fanns framtaget utbildningsmaterial som även fungerar som handbok som berör hanteringen av delegationer. Det fanns även dokumenterad rutin för enhet byggledning att genomföra ett uppstartsmöte med vinnande anbudsgivare för att entreprenadkontrakt inte undertecknas innan anbudsgenomgång. Granskningen visade att det fortsatt saknas detaljerade rutiner för hur kalkylering i investeringsprojekt ska se ut samt hur dessa ska dokumenteras. En

rekommendation kvarstod avseende säkerställande att kalkyleringar i investeringsprojekt genomförs och dokumenteras.

Granskning av delårsbokslut 2021

En översiktlig granskning av delårsrapporten 2021 har genomförts och rapporterats till kommunfullmäktige. Utifrån att endast två av fyra finansiella mål hade en redovisad uppföljning och prognos samt att tio av tretton verksamhetsmässiga mål bedömdes vara uppfyllda och två mål delvis uppfyllda var den sammanfattande bedömningen att det rådde en osäkerhet om god ekonomiska hushållning skulle uppnås för helåret.

Osäkerheten medförde att revisionen i samband med delårsbokslutet inte kunde uttala sig om god ekonomisk hushållning kunde förväntas uppnås för år 2021, utan avvaktade med bedömningen till årsbokslutet. Vidare bedömdes att delårsrapporten, förutom redovisningen av pensionsåtaganden, i allt väsentligt gav en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Granskning av intern kontroll inom ekonomiprocesser 2021

Som ett led i årets redovisningsrevision har en löpande granskning av intern kontroll genomförts. Granskningen omfattar följande: bokslutsprocessen, löneprocessen, inköpsprocessen, investeringsprocessen, exploateringsprocessen, processen för redovisning av mervärdesskatt, sociala avgifter och källskatt samt processen för användning av finansiella instrument.

Sammanfattningsvis var bedömningen att det fanns förbättringsområden och ett antal rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen.

Bokslutsgranskning 2021

Granskningen har omfattat kommunens årsredovisning, resultat- och balansräkning med nothänvisningar, kassaflödesanalys, driftsredovisning och investeringsredovisning.

I granskningen framkom att kommunen gör vissa avsteg från lagkrav och rekommendationer, främst avseende att kommunen inte följer lag om kommunal bokföring och redovisning, kap 5 § 4, pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar 637,4 mkr som avsättning i balansräkningen vilket i enlighet med lagstiftningen istället skall redovisas som en ansvarsförbindelse. Vår bedömning är att den felaktiga redovisningen är av betydande storlek och att räkenskaperna därför inte ger en rättvisande bild i enlighet med gällande lagstiftning.

I granskningen noteras att kommunens årsredovisning saknar väsentliga upplysningar i enlighet med RKR R5 Leasing, vilket innebär att en läsare inte kan bedöma vilka risker och åtaganden kommunen iklätt sig genom ingångna avtal

Den samlade bedömningen var att granskat material i övrigt överensstämmer med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Kommunstyrelsen gör i årsredovisningen bedömningen att god ekonomisk hushållning uppnås 2021. Samtliga fyra finansiella indikatorer uppnås. Av de 15 resultatmål kommunstyrelsens följer upp bedöms 13 resultatmål bedöms uppfyllas/kommer att uppfyllas och 2 som delvis uppfyllt/svårbedömt. I granskningen görs bedömningen att resultatet, utifrån avrapporteringen i årsredovisning, i allt väsentligt är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt för god ekonomisk hushållning. Kommunen uppfyller balanskravet.

I granskningen delas kommunstyrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Vi har ånyo understrukt vikten av att kartläggning och analys av beloppsmässigt betydande hyresavtal/leasingavtal prioriteras. En felaktig klassificering kan medföra betydande effekter på kommunens redovisade finansiella ställning och av kommunfullmäktiges fastställda finansiella nyckeltal.

Fullständiga rapporter för ovanstående granskningar har löpande redovisats till kommunfullmäktige och finns tillgängliga på kommunrevisionens hemsida.

Kungälv den 25 mars 2022
För Kommunrevisionen

Göran Johansson
Ordförande